

Algemeen

Bulgarije, officieel de Republiek Bulgarije, is één van de oudste landen van Europa. Het land ligt op de Balkan, in het zuidoosten van Europa. Het land grenst in het noorden aan Roemenië. De grens tussen Roemenië en Bulgarije wordt grotendeels door de rivier de Donau gevormd. Verder grenst het land aan Servië, Macedonië, en in het zuiden aan Griekenland en Turkije. Aan de oostkant van Bulgarije ligt de Zwarte Zee. De hoofdstad van het land is Sofia. In totaal wonen er in Bulgarije zo'n 7 miljoen mensen, waar van 1,4 miljoen in Sofia. Het land is verdeeld in 28 provincies. Bulgarije is lid van de Europese Unie, maar gebruikt niet de Euro. Er wordt namelijk betaald met de Lev.

Het land heeft een oppervlakte van 110.879 km², waarvan 0,3% water. Bulgarije is ongeveer 2,7 keer groter dan Nederland. Ca. 30% van het landoppervlak is bedekt met bos.

Het Balkangebergte kan je onderverdelen in Hoog-Balkan, West-Balkan en Oost-Balkan. De Moesala is met 2925 de hoogste berg van Bulgarije en zelfs van de hele Balkan. De Moesala ligt in het Rila gebergte, niet ver van Sofia vandaan. Andere hoge bergen zijn de Vichren (2914 m) en de Botev (2376 m). Rhodope, Rila en Pirin zijn gebergtes in het land.

Belangrijke rivieren in het land zijn de Donau, de Iskar, de Maritsa en de Strimon. In het noorden wordt de grens gevormd door 425 kilometer van de Donau. De langste rivier die alleen door Bulgarije loopt, is de Iskar, een 368 km lange zijrivier van de Donau.

Bulgarije is rijk aan de verschillende landschappen, dus je vindt er veel verschillende planten en dieren. In beboste bergen vind je Wilde Zwijnen, Lynx, Vos, Ree, Gemzen, Wilde Kat, Wolven en Beren. In moerassen komen zoetwaterschildpadden voor. Bulgarije kent honderden vogelsoorten, waarvan er maar liefst 160 soorten voorkomen rond het Srebarna meer. Dit meer wordt beschermd en staat op de Werelderfgoedlijst van UNESCO. Er komen veel vogelsoorten voor, zoals de Lepelaar, Adelaar, Steenarend, Aasgier, Auerhoen, Ooievaar, Pelikaan, Zwaluw, Plevieren en Zilverreiger. Ook vele zangvogels in het hele land. Voor 2007 werden sommige beren als dansberen gebruikt, maar dit is afgeschaft vanwege het dierenleed. Bulgarije kent een landklimaat met invloed van de Zwarte Zee en het Balkangebergte. Er heersen warme zomers met een gemiddelde dagtemperatuur van 24°C en koude winters. Aan de kust van de Zwarte Zee loopt de temperatuur zelfs op tot 30°C. Het zeewater heeft in september daarom ook vaak een temperatuur van 23°C. Ten zuiden van het Balkangebergte heb je een zachter klimaat met mediterrane kenmerken. Per jaar valt er 600 mm regen, in de bergen is dat wel 1000 mm per jaar (vaak in de vorm van sneeuw). De meeste regen valt in de zomer en de herfst.

Een Bulgaarse legenda verhaalt dat toen God aan de verschillende volkeren een eigen plekje op aarde toewees, de Bulgaren te laat kwamen. Alles was al verdeeld: bergen en dalen, sneeuw en hitte, zee, bos en rivieren. Maar God wilde het volkje toch niet met lege handen laten weggaan! Wat nu? Daarvoor kent de overlevering 2 versies. Volgens de ene kregen de laatkomers een stukje van het paradijs, daarom is het land zo klein en zo mooi. Andere vertellers beweren dat God van alle andere landen een klein stukje grond voor de Bulgaren bij elkaar voegde. Groot werd het land weliswaar niet, maar daarom is in het landje van alles in een notendop te vinden. De bezoeker die in Bulgarije niets van zijn gading vindt of vond moet nog komen.

Het historische verleden van Bulgarije reikt terug tot de oude Thraciërs, die aan de Grieken de mythische figuren van Orpheus en Dionysos hebben overgeleverd. Grieken, Romeinen, Goten, Kelten, Byzantijnen, Hunnen, Slaven (vanaf de 6de eeuw) en Proto-Bulgaren hebben allemaal hun sporen achtergelaten. Onder Tsaar Boris I werd Bulgarije in 864 Christelijk gemaakt. De Turken bleven maar liefst vijf eeuwen de baas in Bulgarije, van 1396 tot 1878.

Dag 1: 29 april 2016

We vliegen met Austrian Airways. Geert, de taxichauffeur, haalt mij rond 02.45 uur op. We moeten om 07.00 uur vliegen.

Dus om een uur of 5.00 op Schiphol zijn. Het is 06.45 uur als we inchecken. Er wordt gevraagd door mensen van Austrian Airways of we een vliegtuig later willen nemen omdat het vliegtuig overboekt is.

Ze hadden 5 lege plaatsen nodig. Maar met een groep van 11 personen, waar in Sofia weer mensen op ons staan te wachten, is dat helaas niet mogelijk. Ze bieden een vergoeding, maar we doen het niet.

We vliegen met een Fokker 100, een vliegtuig gebouwd voor de korte afstand. Ik zit op de achterste stoel. Er kunnen 100 mensen in dit vliegtuig, dat tot 1996 geproduceerd is. Het regent hard als we opstijgen, dus een paar foto's maken is niet mogelijk. We vliegen via Frankfurt naar Wenen. De piloot zegt dat het +3°C en regenachtig is in Wenen. Om 09.50 uur staan we daar aan de grond. Om 10.00 uur zitten we in het 2de vliegtuig, een Airbus A320- 200. Pas om 10.35 uur stijgen we op. Nu schijnt de zon. Als we opstijgen, zien we de gele koolzaadvelden naast het vliegveld. We moeten 1¼ uur vliegen naar Bulgarije. Op de achtergrond de bergen met sneeuw.

Om 12.50 uur staan we aan de grond in Sofia. Er vliegen een Spreeuw, Torenvalk, Grauwe Klauwier en een Zwarte Kraai "naast" het vliegtuig. Die moeten wel gehoorbeschermers op hebben. Het regent een beetje en het is helemaal bewolkt. Ik hoop dat we wat beter weer krijgen.

De gids Mitko, die 1 dag blijft tot de Kresna kloof, legt uit dat we eerst naar een kloof gaan. Daar verwacht hij Vale Gieren. We rijden langs grote, troosteloos uitzijnde flats uit het communistische tijdperk, toen ze op een kleine oppervlakte veel mensen lieten wonen.

Ongeveer 40 minuten rijden van het centrum van Sofia zijn goede natuurterreinen/ecologische zones waar veel vogels en dieren voorkomen. Dan ben je op ca. 2200 meter hoogte. Daar kun je ook veel outdoor activiteiten beoefenen. Skiën, bergbeklimmen, wandelen enz.

We rijden langs het Nationale Historische Museum. In de Communistische periode woonden hier de partijbazen. Het komend weekend is het Pasen in Bulgarije. Het Orthodoxe geloof is ook in Bulgarije wijd verspreid. Het verschilt, volgens de gids, weinig van het Grieks- of Russisch orthodoxe geloof. Alleen het taalgebruik is anders. Vooral in de Middeleeuwen, tijdens het Ottomaanse bewind, was het geloof wijd verspreid hier in Bulgarije. In het Communistische tijdperk was het verstandig, als je een baantje wilde en carrière maken, om niet naar de kerk te gaan. Met Pasen wandelen ze hier met veel mensen om 12.00 uur 's nacht een rondje om de kerk.

Begin 1900 was er de periode van de Balkanoorlogen. Bulgarije was in oorlog met de buurlanden Servië, Griekenland, Turkije en Roemenië. Ieder land wilde een stuk van Bulgarije veroveren. De oorlog duurde 3 jaar. Maar op een gegeven moment zeiden de soldaten "we vechten niet meer want het heeft geen zin". Daarvoor is er een groot standbeeld opgericht. We rijden een gehucht voorbij waar heel veel zigeuners wonen. Sommigen hebben een baan, maar de gids vertelt dat velen helemaal niet willen werken.

We stoppen om 15.40 uur bij een rivier. Het water stroomt snel en overall grote rotsen in het water. Hier gaat men veel wildwater varen. Het is fris, ca. 8°C en lichte regen. 2 dagen geleden was het nog 30°C. Hier: Merels, Eksters, Grauwe Vliegenvangers, Oeverloper, Rotszwaluwen en Oeverzwaluwen. Links zien we de bergen een beetje verscholen in de

wolken. De hoogste top is 2925 meter waar sneeuw op ligt.

De Vale Gieren die hier rondvliegen zijn uit Spanje gehaald omdat ze hier uitgestorven waren. Volgens het informatiebord in de Kresnakloof komen hier voor: Vale Gieren, Aasgier, Torenvalk, Sperwer, Buizerd, Zwarte Wouw, Monniksgier, Slangenarend en de Steenarend. Deze 17 kilometer lange kloof is nu een beschermd gebied. De inrichting van de kloof is erop gericht om hier de roofvogels een goede plek te bieden om te leven en te broeden. Naast roofvogels komen hier 147 andere vogelsoorten voor.

We zijn nu zo'n 135 km onder Sofia. Kresna (of Križna) ligt in het uiterste zuidwesten van Bulgarije in de vallei van de Strouma of Struma rivier, tussen het Pirin gebergte in het oosten en de grens met de voormalige Joegoslavische Republiek Macedonië in het westen. De dichtstbijzijnde grote stad is Blagoëvgrad. In het Pirin gebergte leven nog wolven, lynxen en beren. Boeren krijgen compensatie als hun vee door roofdieren gedood wordt.

We gaan een stukje wandelen op een pad aan de overkant van de weg. Let op met oversteken zegt Mitko want de auto's rijden hier snel. De jas kan wel aanblijven. De weersverwachtingen zijn niet zo goed.

Hier lage bomen en struiken en een verwaarloosde wijngaard. De druivensoort is een plaatselijk ras waar ze witte wijn van maken. We horen een Koekoek, Nachtegaal, Grasmussen en Grauwe Gors. Een Tapuit scharrelt in de takken van de druivenstruiken.

We stoppen om wat inkopen te doen voor de lunch. Bij het tankstation Roodstuitzwaluwen.

Er lopen "koeherders". Ik ken het fenomeen van schaapherders, maar hier zie je soms enkele mensen bij grote bruine en zwarte runderen lopen. We zijn om ca. 17.45 uur in ons hotel in Melnik. Assen, de Bulgaarse gids, is intussen ook bij de groep gekomen. Als we ons allemaal opgefrist hebben ga ik eerst wat foto's maken in de omgeving van het hotel. Het eten was lekker. Een voorafje met een salade en daar kaas overheen gestrooid. De hoofdmaaltijd was rijst met vlees en het toetje, ijs met aardbeien.

Melnik, het kleinste stadje van Bulgarije, ligt niet ver van zowel Macedonië als Griekenland, in het zuidwesten van Bulgarije, vlak bij de Pirin bergen. Het is een slaperige plaatsje. Een stadje kun je het echt niet noemen, het ademt een zuidelijke sfeer uit. In de omgeving zijn grote witte zandstenen rotsen. Op loopafstand van het hotel bevinden zich mooie paden om te wandelen. In het kleinste stadje van Bulgarije zijn 96 gebouwen culturele monumenten. Er wonen nu maar ca. 250 mensen. Van 1600 – 1800 was Melnik een welvarende stad als gevolg van de teelt van tabak en het fabriceren en exporteren van wijn naar Engeland en Oostenrijk. Er woonden rond 1800 ca. 20.000 mensen.

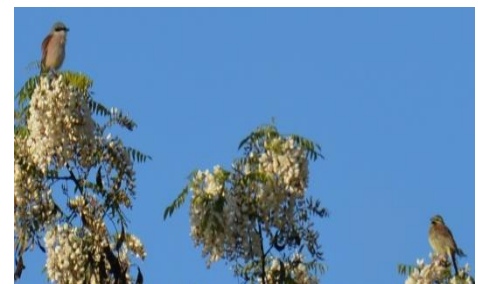
Ongelofelijk, maar eens waren er 72 kerken binnen de poorten van Melnik. De wijn werd ook gekocht door Winston Churchill, de Britse staatsman van 1940 - 1945. Daar hebben de producenten handig op ingespeeld, en noemen hun lekkere wijn dan ook "Churchill wijn". Het Mel uit Melnik betekent "witte rotsen". De historie van stad dateert van minimaal 3000 jaar terug, toen er Thraciërs woonden. De Romeinen bouwden er een brug die nog steeds gebruikt wordt. De stad werd hoofdstad van onafhankelijke feodaal geregeerde staatje. De despoot Alexius Slav was er de baas.

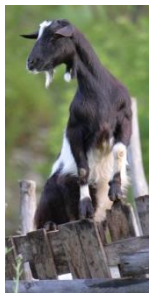

Dag 2: 30 april 2016

Assen en ik gaan 's morgens om 07.00 uur wandelen met 7 deelnemers. Tegenover het hotel lopen we een smal paadje in, tussen de huizen door en dan komen ja al snel in een bosachtig gebied. Ook hier weer de hoge zandstenen rotsen. In een bloeiende boom een Grauwe Klauwier en een zingende Cirlgors.

Deze vogel heeft een heel mooie koptekening. Ook een Grote Bonte Specht en een Wielewaal. In een boom zit een Appelvink op ca 4 meter hoogte op zijn nest. Het kopje steekt net boven de nestrand. Er vliegen meerder Wielewalen die veelvuldig hun jodelende zang laten horen.

Een geit probeert boven op zijn gammele hok te klimmen. Het ziet er niet oerdegelijk uit, zo'n hok gemaakt van wat oude planken en pallets. Een Raaf laat luidkeels zijn schorre stem horen als hij overvliegt. Die vogels broeden hier op de hoge rotsen. Veel huizen worden verwarmt met hout gestookte kachels. Overal liggen stapels haardhout.

Mijn douche en wc zitten in één kleine ruimte. Als je een douche neemt wordt alles nat. Dus wc papier en handdoeken wegleggen. Doordat er overal water komt zit er schimmel op de deur en zijn de deurposten verrot.

Om 08.00 uur zijn we terug in het hotel voor het ontbijt. Bij een wijngaard zit een Kaland Leeuwerik met een mooie zwarte vlek op de keel. Ook een Roodkopklauwier. Bij een bulldozer nog enkele Roodkop Klauwieren. Het lijkt hier vruchtbaar land met weinig stenen in de bouwvoor.

Assen zegt dat de vogels uit Afrika nu langzaam binnendruppelen. Een Dwergarend zagen we op grote afstand. De gewone Tapuit en Kleine Klapekster zitten niet ver bij ons vandaan. De Orpheus Grasmus en de Vale Gierzwaluwen die we zien zijn volgens Assen ook net uit Afrika aangekomen. Een Blauwe Kiekendief vrouwtje vliegt langs. De Bruine Kiekendieven hebben geen witte stuit.

We zijn vlak bij het dorp Hursovo. Hier is een soort steppegebiedje. Aan onze rechterhand zien we de Belasitsa bergen die op de grens van Griekenland en Bulgarije liggen. Hier is ook de Strouma of Struma rivier met veel verschillende soorten vis. De meeste bomen op de bergen zijn Walnoten bomen.

We zoeken hier naar Kuifleeuwerik, de Arendbuizerd, de Griel, de Grauwe Kiekendief, de Zwartkopgors en de Kalandleeuwerik. Maar die vinden we niet allemaal. Wel veel ooievaarsnesten met onderhuurders zoals Spaanse Mussen. Een mooie Buizerd in een boom langs de weg.

De bergen bestaan voor een groot deel uit marmer en zandsteen. Net over de grens in Griekenland ligt het Kerkini meer. Dit is een kunstmatig meer, van ca. 60 km², waar heel veel vogels gezien worden. Als je daar in de buurt bent **MOET** je daar heen gaan. Er wordt het respectabele aantal van 227 geziene vogelsoorten genoemd. Ook veel amfibieën en slangen bij het meer. De noordkant van de bergen zijn heel rijk aan vogel- en dierenleven. De zuidkant is droog en daar zijn niet veel vogels en dieren.

De Grieken steken hier vaak illegaal de grens over om te jagen. Dan verdwaalt ook vaak de jachthond, die is dan weer voedsel voor de beren zegt Assen. Wandelende worstjes voor de beren volgens Assen. Wat moet je doen als je een beer tegen komt, kruip in de hoogste alleenstaande boom helemaal naar de top. Smeer je daarna in met "stront" (waar haal je dat vandaan zegt hij?), dat produceer je vanzelf. Een lachsalvo gaat door de bus. Assen heeft deze week meer van dit soort "uitspraken".

Een Groene Specht vliegt naast de bus. Ook enkele Bijeneters hoog in de lucht. Enkele Wielewalen vliegen met hoge snelheid achter de bus langs. Aan het snelle vliegen is te zien dat ze op trek zijn naar hun broedgebied. We rijden langs "niemandslaan". Dat is een strook land aan weerskanten van een grens waar niemand zonder toestemming mag komen. Het is een neutrale zone. Alpengierzwaluwen in groepjes in de lucht. De witte buik en het model van een kleine Boomvalk is een goed kenmerk. We zien opnieuw een Kleine Klapekster. Wat is dat toch een mooi beestje met zijn "Zorro masker".

Er zit een groepje zigeuners langs de weg. Die zie je vaker hier in Bulgarije. Een Grote Bonte Specht duikt vlak voor ons de bosjes in. In een boom een stuk of 5-6 Zomertortels met de aparte manier van koeren. Hier voor het eerst een grotere groep Spreeuwen.

We lopen de heuvel op en de Zomertortels vliegen op. Helaas is deze mooie vogel in Nederland een grote zeldzaamheid aan het worden. Alpengierzwaluwen, Oeverzwaluwen, Gierzwaluwen, ze vliegen hier allemaal. De temperatuur gaat gelukkig omhoog en de jassen kunnen uit. We zijn vlak bij Koulata. Sofia is 180 km naar het noorden. Het dorpje waar we zijn heet Chuchaligovo. Dit dorp ligt tegen de grens van Griekenland aan. De naam betekent "het dorp van de leeuwerik".

Op bijna elke elektriciteits paal of hoog uitkijkpunt zit het nest van een Ooievaar, met mussen als onderhuurders. Ook een paartje Huiszwaluwen is er druk doende om een nest te bouwen onder een dakrand. We gaan hier naar de supermarkt om inkopen voor de lunch te doen.

Het is dit weekend Pasen in Bulgarije. Daarom zijn op veel plaatsen festiviteiten. Het Paasfeest in Bulgarije en Griekenland wordt uitbundig gevierd. Hier, in het dorp Koulata, zien we dan ook enkele dansgroepen die optredens gaan verzorgen. Ze zijn in prachtig gekleurde en fleurige klederdracht gekleed.

We zien Roodpootvalken en Torenvalken naast de snelweg. Het is nu 12.20 uur. Deze 4-baans snelweg is een groot struikelblok aan het been van de Bulgaarse regering. Ze wilden de weg graag door de Krizna (in het Bulgaars als volgt geschreven Križna) kloof aanleggen, waar de weg 2-baans wordt. Maar in de kloof is het niet breed genoeg voor een 4-baans weg. Het is nu de bedoeling om een 15 kilometer lange tunnel door de berg te maken. Maar de kosten zijn gigantisch en of het plan ooit uitgevoerd wordt is nog maar de vraag. Bovendien was de Krizna kloof een Natura 2000 gebied, dus mogen ze daar niet grote veranderingen in het landschap aanbrengen.

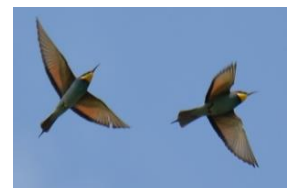
Hier loopt ook de Strouma rivier van Bulgarije naar Griekenland. Naast het water staat een Kleine Zilverreiger. We staan op een vulkaan zegt Assen. Hij en de chauffeur Tony maken een lunch voor ons allen. Ze snijden het brood en iedereen kan er broodbeleg vinden en zelf zijn lunch samenstellen. Elke keer vinden we dit weer een fantastische service van de beide heren. Vlak bij de bus mooie bloemen. Klapprozen en Distels.

Daar gaan wij eerst even naar kijken en ondertussen zijn Assen en de chauffeur druk aan het werk. Iemand noemt de titel van een boek dat gaat over gedrag en intelligentie van vogels. De schrijver is Paul Ackerman. Titel: The genius of Birds.

Na de lunch parkeert de chauffeur de bus vlak bij hete bronnen. Let op dat je niet even gaat baden, omdat het water soms 80 ° C heet kan zijn. Vorig jaar stapte iemand in het hete water en raakte ernstig verbrand. Hier heel veel mensen die op plaatsen, waar het kan, in het water zitten. Ze geloven dat de vulkanische bronnen heilzaam zijn voor allerlei kwalen. Ze hopen hier volledig gezond te vertrekken. We maken om 13.40 uur een wandeling door het dal. Hier groeit heel veel Witte- en Hopperups klaver.

Omdat het Pasen is in Bulgarije zijn hier veel mensen die een vrije dag hebben. We horen Nachtegaal, Oostelijke Vale Spotvogel en heel veel Bijeneters. Wat is deze laatste toch een prachtige vogel, die bij veel mensen iets los maakt.

Plaatjes, zoals hiernaast, het gezin met "paard en wagen" op stap, zie je niet meer in Nederland. Hier ook heel veel insecten. Vooral bij het riet veel Waterjuffers en Platbuik Libellen. Ook mooie Groene kikkers in het water.

We horen een Kleine Karekiet en proberen die naar ons toe te lokken. We spelen kort het geluid van deze vogel af, maar de vogel laat zich niet zien. Soms een korte glimp in het hoge riet.

Ook Groenlingen en een Ooievaar in het klaverlandschap. De Arendbuizerd heeft een nest op de rotsen gebouwd. We zien dan ook 2 vogels, maar wel heel ver weg. Alleen met de telescoop goed te zien. Maar ook een Scharrelaar. Dit is overal een zeldzame vogel, maar wel heel mooi blauwe kleuren.

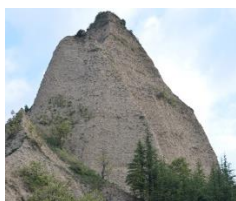
We bezoeken een kerk – St. Petka Bulgarska - die vlak bij de warme bronnen staat. De kerk is nog nieuw, gebouwd in 1992. De mevrouw die de kerk liet bouwen was blind. Zij had speciale gaven. Was er iemand vermist, was je ziek, had je behoefte aan een gesprek, zij had altijd tijd voor iedereen. Ze overleed een paar jaar geleden op 90-jarige leeftijd. Zelfs een Russische president kwam hier voor raad. Ze vroeg geen geld, maar een donatie in suiker. Zij had voor haar dood een professor gevraagd om de tekeningen voor de kerk te maken. De kerk was niet met een bepaald geloof "verbonden", maar toegankelijk voor elke gelovige.

In deze regio is veel tuinbouw. Hier is een mild klimaat met milde winters. Daar profiteren de tuinders van. Veel tomaten, sla, komkommers, wortelen en uien. Ook enkele olijf boomgaarden. Hier zijn de hoogste bergen van Bulgarije, tot bijna 3000 meter. We zien een Arendbuizerd. De kenmerkende rossige staart, donkere polsvlekken en zwarte uiteinden van de vleugels zijn goed te zien. We stoppen bij een rivier. Hier erg veel Aalscholvers. Vlakbij is een viskwekerij en daar profiteren deze vogels optimaal van natuurlijk. Ook een Kleine Plevier in de rivierbedding. We horen de Nachtegalen zingen. Om 17.50 uur zijn we op weg naar het hotel. Het is ca. 26 °C. Het weer is vandaag prima.

Na het oprispen een biertje en lekker eten.

Dag 3: 1 mei 2016

Om 06.20 uur alleen even bij het oude kasteel kijken. Daar lag een oude mevrouw buiten op een bank voor de kerk te slapen onder wat oude dekens. Om 07.00 uur wandelen met 13 personen. De typisch gevormde kalkstenen heuvels omgeven onze looproute. De Appelvink zat op de grond. Er zingen wel 10 Nachtegalen, enkele Wielewalen en Grauwe Vliegenvangers. Een Cirlgors zingt weer.

De Grauwe Klauwier zien we hier ook. We horen en zien Staartmezen. Onder een grote rots zit het nest van een Roodstuitwaluw. De vogels zijn bezig het nest weer bewoonbaar te maken. Deze vogels maken een kruikvormig nest altijd onder een "overkapping". Hierbij een foto van het nest gemaakt op Lesbos in 2015. We willen foto's maken door de telescoop, maar dat is niet eenvoudig. Na het ontbijt weer op stap. Nu naar een hoog gelegen punt in het landschap. Alpengierzwaluwen boven de bus. In een struik een Roodkopklauwier samen

met een Gaai.

Een Grauwe gors zingt het eentonige liedje hoog in een boomtop. We rijden door het heuvellandschap als we bij een huis langs rijden, waar ze net een schaap aan het slachten zijn. Een Wielewaal vliegt naast de bus. Langs de kant van de weg veel stalletjes waar ze spullen verkopen. Ook mooi bloeiende Acacia's langs de weg. We rijden op de A3 richting Sofia. Rechts zien we de hoge bergen.

Hier op het platteland is het armoedig. Veel verlaten huizen, kapotte plastic kassen die al een tijd niet meer gebruikt zijn. Bij veel huizen is een groentetuin. Ook druivenranken vaak als "zonneschermb" langs de veranda. Assen legt uit dat de lonen in Bulgarije Afrikaans zijn en de kosten Europees. De waarheid zal wel ergens in het midden liggen, maar hier leven is niet gemakkelijk, zeker niet op het platteland. We hebben inkopen gedaan in Kaufland, een heel grote supermarkt. Daar was wel een grote keuze in broodsoorten. In de kleine winkels is het aanbod beperkt. We rijden bij de Strouma rivier langs waar veel Aalscholvers waren, en aan deze rivier ligt ook het stadje Mikrewo.

We rijden door het dorpje Iinden, waar veel zwerfhonden lopen. Veel huizen zijn gebouwd van "afval" uit de plaatselijke marmergroeve. We rijden door een kloof, waar de huizen wel op stallen lijken. Half ingestorte huizen en kleine akkertjes. We gaan hier om 10.10 uur wandelen. Boven op een rots een Blauwe Rotslijster. Overvliegende Raven die hun schorre geluid laten horen. Hier ook Kneuen en Bijeneters. Lodewijk vindt de schedel van een hond. Een Braamsluiper in een struik, maar wel verscholen. Een Wielewaal jodelt er vrolijk op los. Een paar Buizerds worden geplaagd door enkele Raven en Torenvalkjes. Een Kalandrleeuwrik

laat zich horen en ook duidelijk zien. Enkele Putters in een wijngaard. Een Roodkop klauwier en een Gaai in dezelfde boom.

We zoeken daarna een lunchplek. Assen vindt een overkapping met tafel en al waar we terecht kunnen. Het muurtje kan goed dienst doen als zitplaats. Als Assen en de chauffeur de lunch klaarzetten wandelen we in de buurt. Hier Grasmussen en Nachtegalen.

Mooie "nesten" van de Spinselmot in de struiken. Aan het gebouwtje een door een huismus gekraakt nest van een Huiswaluw. Ook het mooie nest van een Wilde Bij. En ook aan

hetzelfde hokje een wespennest. Vlak achter het gebouwtje gaat een Zwartkopgors op de elektriciteitsdraad zitten. Als ik de deelnemers roep vliegt er op dat moment ook een Balkansperwer over. Herkenning door smallere vleugels en zwarte vleugelpunten. De staart is ook korter.

We rijden ons dorp Melnik voorbij en gaan wandelen bij het Rozhenski Klooster. Vanaf daar loopt een ca. 3 km lang pad door de bergen naar Melnik. Het klooster is gesticht voor het jaar 1200. Het gebouw is enkele malen in vlammen opgegaan. De meeste huidige gebouwen zijn van rond 1800. Er groeien mooie Paddenstoelen en Orchideeën op en naast het pad van kinderkop stenen. In het klooster is een

ca. 10 meter lange tafel, uit één boomstam gemaakt. Hieraan aten de monniken in stilte hun maaltijden. Nu wonen er nog enkele monniken in het klooster en er komen per jaar honderd duizend bezoekers uit de hele wereld. Het was het belangrijkste klooster in Bulgarije. De Turken, die honderden jaren over Bulgarije heersten, hebben heel veel verwoest. Maar dit klooster was ook "te heilig" voor hen om te verwoesten. Als we het klooster verlaten horen we allemaal een vogel zingen, maar niemand weet wat het is. Als hij zich laat zien is het een..... Koolmees! Voor ons allemaal een geluid, wat absoluut niet herkenbaar was als door een Koolmees "geproduceerd".

We gaan met z'n tienden het binnenpad naar Melnik wandelen. Het is soms een lastig pad om te wandelen, maar wel heel erg mooi. Een schamel brugje moet je langs een diepe afgrond leiden. We zien een mooi bloempje en Lodewijk weet dat het een Bremraap is. Onderweg nog vele mooie

vergezichten, en prachtige bloemen. Er ligt een half verrotte boomstam over een greppel en op de boomstam groeien verschillende planten. Wij zijn nietige wandelaars in een prachtig landschap.

We waren iets na 17.00 uur thuis. De spullen in het hotel brengen en daarna naar een grot om een wijntje te drinken, een hapje smaakt daar ook prima bij. Ook hier worden de foto's van de bloemen nog eens goed bekeken. Een bloem lijkt wel een gezicht met oogjes. Het is een Griekse Spinnenorchis. *Ophrys Primeri*. Prachtig op de foto gezet door Lodewijk. Het eten in dit hotel smaakt weer voortreffelijk na het bezoek aan de wijnkelder.

Dag 4: 2 mei 2016

Om 06.30 uur ben ik buiten. Het regent een beetje. We gaan vandaag Melnik verlaten en gaan de bergen in. Maar voor het ontbijt eerst met 9 personen wandelen naar een kerk die boven op een berg staat. De Saint Nicola kerk is door de Turken bijna helemaal verwoest. Deze uit ca. 1150 daterende kerk was zeer belangrijk voor het Bulgaars Orthodoxe geloof. De Bisschopskerk was er al toen de despoot Alexius Slav hier zijn kasteel rond 1200 bouwde. Een klok, geschonken door de despoot, hoort bij de twee oudste klokken van Europa.

Hier stond in de 5de eeuw al een basiliek. Het is een prachtige maar pittige wandeling (omdat het zo nu en dan glad is) naar boven. We zien niet veel vogels onderweg. We zijn om 08.00 uur terug bij het hotel voor het ontbijt. Om 09.00 uur vertrekken voor een lange trip. We rijden om 09.30 uur weer door Hursovo, het dorp waar we eerder waren.

Rechts zien we de Slavyanka bergen waar Assen vaak gaat wandelen. Het Auerhoen komt daar nog voor. We zien onderweg vanuit de bus: Wielewalen, Kalendarleeweriken. Hans ziet een Grote Gele Kwikstaart. We rijden via Pirin naar Gotse Delchev. We rijden door een prachtig landschap met diepe kloven en hoge bergen. Veel bossen met daarboven mistflarden. Hier groeien veel loofhout- en weinig naaldboutbomen. Later zagen we pijnboombossen. Zo nu en dan een rookpluim uit een schoorsteen. Ze stoken hier veel hout.

De thermometer in de bus geeft 9 °C aan. Gisteren was het 24 °C. Later deze ochtend is het zelfs 6° C. We stoppen bij het beeld van Gotse Deltsjev, een Bulgaarse vrijheidsstrijder. We wandelen daar naar boven en zien een Kuifmees. Ook Heggemus en Goudhaantjes. Die maken een erg hoog geluid. Ook een Geelgors, die hier in de bergen veel voorkomt.

Assen probeert de Goudhaantjes te lokken met een telefoon geluid. Hier ook een Europese Kanarie en een Grote Lijster. We hoorden een Koekoek. Een Grote Bonte Specht hamert al op een boom.

Hier kruipen Wijngaard slakken. Om die op de foto te krijgen moet je even door de knieën. Ook een Braamsluiper laat zich luidkeels horen. Om iets na 11.00 uur wandelen we terug naar de bus. Er wordt iets gezien en geroepen. Ze horen een Zwarte Specht en plotseling komt die ook langs vliegen.

Een Zwarte Roodstaart zit op een paal. Dit is een vogel van rotsen en bergen. In Nederland vind je deze vogel vaak op industrieterreinen. Boven in een boom zit een Kruisbek. Deze mannetjesvogel is mooi rood. Eerst dacht ik dat het een Goudvink was. Ook nog Zwarte mezen aan de rand van het bos. Veel te zien hier.

Wij zijn nu in de Pirin bergen. Ver voor ons zien we het Rodopi gebergte.

Elke dag koopt Assen brood, fruit en andere dingen voor de lunch die we altijd in het "veld" ergens oppeuzelen. Deze keer stoppen we bij een benzinestation om wat warm te eten of te drinken. Een Ooievaar rechts van de bus. De Rodopi bergen houden de wind tegen, waardoor er in de dalen een milder klimaat heerst. We stoppen bij de Mesta rivier. Hier Zwartkop, steltlopers en heel veel Roodpoot Valken, wel 30, hoog in de lucht. Roodpootvalken zijn altijd in groepen. Als we de Roodpootvalken bekijken zegt Marcel "wat vliegt boven de Roodpootvalken?". Hoger in de lucht is een Dwergarend. Deze kleine arend heeft een extra vinger aan de handvleugels. De vleugel lijkt daardoor gelijkmatig breed. Vanaf deze afstand is deze arend moeilijk te herkennen.

Na het koffiedrinken, rijden we bij een "mooie" groene container schutting langs waar enkele Ringmussen zitten. Wij noemen het een "Veldmus" omdat je deze vogel meestal niet in de bebouwde voorkomt, maar vaak bij boerderijen. Ik zie iets op een gele machine zitten. Het is een Steenuiltje en dat bevestigen ze in de bus. Steenuiltjes jagen overdag. Ook een schaapherder met een grote kudde. Eén schaap heeft net een lammetje gekregen.

Gele Kwikstaarten bij de rivier en kikkers die hard kwaken. Een Grauwe Vliegenvanger. Nachtegale zingen voor ons de longen uit hun lijfje. Witte Kwikstaarten, Oeverlopers en een Zwarte Ruiter. Staartmezen in de bosjes, Ralreigers aan de oever, Cetti Zangers, Kemphanen en Bosruiters. Als we over de rivier rijden zit er een Scharrelaar op de draad. We zijn in Dubnitsa. Een zigeunerfamilie met paard en wagen op de weg, hun hele hebben en houden op de wagen.

We zoeken om 14.00 uur een lunchplek. Assen vindt een "hok" boven op een heuveltje waar tafels staan waar we onze etenswaar kunnen uitstallen. Iemand ziet een witte stip in een boom. Het is een Slangenarend, ver weg, maar met de telescoop goed te zien.

We zien veel Ooievaars in het veld lopen. Boeren zijn daar aan het werk en deze vogels profiteren van beestje die door de werkzaamheden boven de grond komen. Assen past de route aan. We gaan nu rechtstreeks naar een kloof waar de Rotskruiper zit. Morgen voorspellen ze veel regen en dan zal dat mooie vogeltje niet te zien zijn. Hopelijk hebben we nu meer kans.

In de Tigrad kloof aangekomen - rond 16.00 uur - is het nog steeds koud. Jassen aanhouden dus. De Tigrad kloof is in het Rhodope of Rodopi gebergte. Het is nog ca. 12°C. We turen langdurig de wanden van de kloof af, maar zonder veel resultaat. Geen Rotskruipers. Het Rodopi gebergte is ca. 220 km lang en ca. 120 km breed, totaal ca. 15.000 km².

Wij blijven slapen in het Orphei hotel in de Tigrad kloof, bij het dorp Teshel. Bij Teshel zijn 3 stuwdammen. Gebruik: landbouw en opwekken elektriciteit. Onderweg ook een groep Spreeuwen. Net liep er een hele kudde koeien over de weg. De dieren hebben nog grote horens op de kop. Er lopen ook altijd een paar herders bij. De kudde loopt naast de weg, zonder afscheiding. Dat lijkt mij gevaarlijk. Er komen hier ook Bruine beren voor. Vorig jaar zag Assen hier nog een moeder met 3 jongen. Hier veel snelstromende riviertjes en stuwmuren.

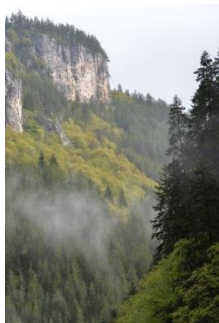

Hier zijn veel Gemzen. Ook op de rots bij het hotel zegt Assen. Vlakbij de stopplaats van de Rotskruipers wel Grote Gele Kwikstaarten. Gemzen hebben we niet gezien. Er groeit hier veel Groot Hoefblad. Let goed op bij de plek waar de Rotskruiper vaak is, want het is glad en de afgrond is wel 40 meter. Er is geen hekje dat je tegen houdt. De plaats om te staan zoeken en kijken is maar ca. 25 m² groot. Gevaarlijk dus.

Over de krakkemikkige brug, die we net gepasseerd zijn, liep vorig jaar een Bruine Beer zegt Assen. Er groeien mooie bloemen op de rotswand.

Om 17.00 uur rijden we naar het hotel. Niemand heeft de Rotskruiper gezien. Het regent nu harder. Onderweg een paar Waterspreeuwen gezien.

Hiernaast de rots naast het hotel waar Chamois (*Rupicapra* spp), een Antilope leeft die alleen in Europa voorkomt. Helaas hebben we ze niet gezien. Je hebt hier veel wilde dieren: Bruine beren, Wolf, Wilde varkens, Vossen, Marters en Edelherten. Verder natuurlijk veel klein spul.

In het hotel krijgen we allemaal snel een kamer toegewezen. Het Rodopegebergte wordt meestal gezien als de mythologische geboorteplaats van de legendarische zanger en lierspeler Orpheus en zijn vrouw Eurydice. Daarnaast zijn er in het hele gebied archeologische vindplaatsen die te maken hebben met de cultus rondom Dionysus, zoals de antieke Thracische stad Perperikon. Volgens de Griekse mythologie, werd Koningin Rhodope van Thracië, de vrouw van Koning Haemus van Thracië, als straf door Zeus en Hera in het Rodopegebergte veranderd.

Het eten smaakt voortreffelijk na deze lange dag. En het was koud in de kloof en dan smaakt een borrel of wijntje prima. Assen zegt: "Vis, kip en vrouwen moet je met de vingers aanraken". Hij heeft regelmatig van die uitspraken. Voor koffie en 1 biertje betaal je ca. € 1,30. Het is hier goedkoop wat betreft consumpties. In de herfst zou het een goede tijd zijn om een reis naar Bulgarije te doen zegt Assen. Dan is hier heel veel te zien wat betreft vogels.

Dag 5: 3 mei 2016

Om 06.00 uur regende het "pijpenstelen", erg hard dus. Ik sta om 07.00 uur buiten en 3 deelnemers komen ook naar buiten om te wandelen. Mooie luchten maar wel "zwaar" van de regen. Een Witte Kwikstaart heeft een nest met jongen op de rots naast het hotel. Een Roodborst zingt uit volle borst zijn mooie liedje. Assen is er nog niet. Hij is op bezoek geweest bij zijn zoon en schoondochter die hier in de buurt wonen. Om 09.00 uur gaan we weer de Rotskruiper zoeken. Het weer knapt wel wat op.

We zagen Roodborst, Zwarte Mees, Gele Kwikstaart, Staartmees, Waterspreeuw, Spreeuwen.

Als we de Rotsen afspeuren waar de Rode Rotskruiper vaak zit, maar er nu niet is, vliegt er plotseling een grote uil (waar kwam die zo plotseling vandaan?) aan de overkant van de kloof. Die gaat in een struik zitten/hangen en even later vliegt ze naar een gat in de rotsen. Het is een Oehoe die daar een nest heeft met jongen. We zien zo nu en dan een jong even tevoorschijn komen. De uil had een Rat in de snavel.

Vorig jaar zat er een paartje Raven met jongen in dit gat. Het begint te regenen en het is nog maar 7°C. We schuilen wat in de tunnel tegen de regen. In de tunnelwand zitten een paar grote gaten van wel 3 meter doorsnee. Daar kun je mooi doorheen gluren naar de tegenover liggende rotswand met het Oehoenest. Omdat het koud en nat is gaan we in een kroegje wat drinken. De open haard brand en dat is erg aangenaam. We wagen toch nog een poging om het mooie vogeltje, de Rotskruiper, te zien. Sommigen zeggen dat ze het wel gezien hebben. Helaas ik niet en de meesten niet. Volgende keer meer succes. Om 12.00 uur wandelen enkele deelnemers richting hotel. Maar de regen blijft gestaag vallen en daarom gaan wij toch maar met de bus ook richting hotel. We pikken de in de regen wandelen deelnemers wel op onderweg. We eten wat warme soep in ons hotel. Even lekker opwarmen. Bij de water overstort naast het hotel zitten 2 Waterspreeuwen en zwaluwen. Ook een Grote Gele Kwikstaart. Na de lunch is het gelukkig droog. Ik hoor een Koekoek en een Zanglijster.

We gaan een wandeling maken vanuit Yagodina (de naam betekent aardbei) naar de Yagodina grot. Het pad is erg mooi maar glad. Door de regen is de modder spekglad en dus oppassen geblazen. Wim valt met de handen in de blubber.

Dus oppassen voor foto apparatuur en verrekijkers, dat die niet in de blubber vallen. In een boom zit een Eekhoorn, en ik hoor een Groene Specht lachen. Het weer is niet wat we graag willen. Meer zon en wat warmer zou fijn zijn. Meestal is het hier ook beter weer zegt Assen. Vorige week was het elke dag nog 25 ° C. Toch zien we wel veel vogels.

Net nog een Zwarte mees met de witte streep achter op de kop.

De ca. 3 kilometer lange wandeling door het veld naar de grot is mooi. Een smal paadje en mooie bloemen onderweg. Die moeten natuurlijk op de foto, want thuis bloeien die dingen niet zoals ze hier bloeien. De lucht is grijs van de regen, maar de regen blijft gelukkig uit. Als we om ca. 15.00 uur aankomen bij de Yagodina grot gaan we eerst wat drinken. We moeten wachten tot we in de grot toegelaten worden. Er mogen niet teveel mensen tegelijk in de ca. 1000 meter lange grot.

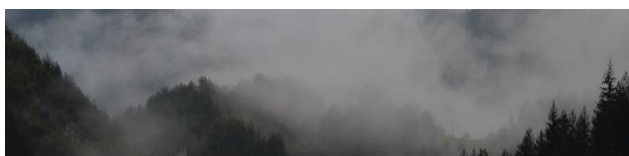
Bulgarije was ooit in het bezit van de Romeinen. Deze hebben overal hun sporen nagelaten. Zoals de brug waar de deelnemers op staan. De wandeling in de grot is erg mooi. Overal lampen om de mooie structuren te belichten en te accentueren.

De Yagodina grot is de langste grot van Bulgarije en is een waar trekpleister voor toeristen. Om 17.15 uur zijn we weer buiten de grot en gaan we met de bus terug naar het hotel. Het is nog steeds fris, 9 °C. Om 17.45 uur zijn we weer "thuis".

Dag 6: 4 mei 2016

Het is bijna 07.00 uur als ik buiten Lodewijk en Wim tegen kom. Die waren ook al op pad. De Grote Gele Kwikstaart, Witte Kwikstaart, Roodborst, Waterspreeuw en de Merel zijn ook present. De "wandegroep" groeit naar 7 personen. Er staan Gevlekte- en Keverorchideeën zegt Eduard. Ze bloeien nog niet omdat het nog te koud is. Maar de bladkransen zien we wel. We horen een Raaf krassen.

Als we terug wandelen, zien we de bergen gehuld in mistflarden. Een prachtig gezicht. Halverwege de wandeling begint het te regenen. Na het ontbijt gaan we weer op stap. Als we nog even naar de rivier lopen zien we twee vechtende

Witte Kwikstaarten. Ze belanden al vechtend in het water. Hoe het afloopt? De ene delft het onderspit en verdrinkt. We zien het levenloze diertje drijven. Zo is de natuur en wij mensen vinden dat zielig en willen dat niet zien. De overwinnaar zit later op de rots naast het water. Wat zou hij denken, als hij dat kan ten minste?

Om 09.30 uur staan we weer bij de tunnel om de Rotskruiper te zoeken en het nest van de Oehoe te bekijken. Er komt een Grote Gele Kwikstaart langs vliegen. De 2 of meer jongen van de Oehoe komen zo nu en dan naar voeren in de opening waar het nest zit. Met de telescoop zijn ze goed te zien. Het nest is op ongeveer 300 meter van onze standplaats.

Helaas geen "Wallcreeper" of Rotskruiper, maar wel een paartje Raven en 2 overvliegende Slechtvalken. Ook een Zwarte Roodstaart, een vogel van deze omgeving. We hebben echt onze best gedaan om de Rotskruiper te vinden, wel "blauwbekken" om zo'n mooi vogeltje te zien bij 6°C en wat wind, maar helaas.

We stoppen op een ander plaats in de kloof in de hoop daar een Rotskruiper te zien. Helaas hier ook geen glimp van dit mooie vogeltje. Wel in de lage boom: een Fluiter en een Glanskop met het kleine sikje en het ver doorlopende zwart achter op zijn kop. We rijden door de bergen. Plotseling een overstekende Ree. In de dorpjes nog vaak paard en wagen. Onderweg een hagelbui. Schapen en koeien lopen gewoon over de weg. Hier zijn ook skipistes boven in de bergen.

We zitten hoog in de bergen. Een mooi uitzicht met op dit moment maar 2°C. Merels en Bonte Kraaien. Wat ook opvalt hier zijn de mooie nieuwe wegen. Geen gaten in de weg zoals we eerder zagen.

We passeren de stad Smolyan aan de snelweg nr. 86. Het regent deze dag herhaaldelijk en ook veel. Ons doel vandaag is via Madjarovo naar Khurdzhali te rijden. We gaan eerst koffiedrinken in een tankstation. We passeren het dorp Chubrika, waar ze veel kruiden verbouwen die als alternatief dienen voor zout. Het kruid heet ook chubrika. Het zijn groene blaadjes met een peper/oregano smaak. Koeien hebben hier geen haast en wandelen zonder zebrapad zomaar de weg over. Een Wielewaal vliegt met zijn krachtige vleugelslag naast de bus. De stad Khardzhaly of Khurdzhali, waar we ca. 16.00 uur zijn, ligt aan de Arda rivier. Hier zijn door de aanleg van stuwdammen grote stuwmeren ontstaan. Deze stad ligt in de oostelijke Rhodope gebergte.

De betonnen flats zijn grijs en grijs. Absoluut geen mooi gezicht. Heel veel stadsduiven. Voer voor Havik en Sperwer. Ook veel Kauwtjes en Eksters. Die gedijen hier blijkbaar goed. We komen bij een moeras midden in de stad. Dat verwacht je hier niet. Om dit natuurerrein staan hoge flats. Wonderlijk zo'n mooi gebied midden in de stad. Er broeden Kwakken, Kleine Zilverreigers en Dwergaalscholvers broederlijk naast elkaar in dezelfde boom.

Dat zie je niet vaak. Velen denken ook dat Kwakken in het riet broeden. Ook de gewone Aalscholver broedt hier, evenals Wilde Eenden. Ralreigers vliegen hier rond en ook Woudaapjes. Deze laatste vogel, niet groter dan een Waterhoentje – die hier ook broeden – kan zich erg goed verstoppen in het riet. Purperreiger, Geelpootmeeuwen, Kleine Karekiet, Oeverzwaluwen, Huiszwaluwen, Boerenzwaluwen, Gierzwaluwen, ze vliegen hier allemaal rond, evenals Grote Bonte Specht en Groenlingen. Ook groeit en bloeit hier: paars gekleurd Kaasjeskruid, Kaardenbollen en nog vele andere planten. We horen ook een snor. Die hoor ik alleen als ik er dicht bij sta.

Na deze mooie plek, op naar het hotel. Onderweg groepen Spreeuwen en Mussen. Ook een Buizerd op een paal. Ooievaars op het nest. Steenuiltjes zitten hier ook veel zegt Assen, maar we zien er geen één deze dag. Bijeneters op elektriciteits draden en enkele Zwartkopgorzen. De koeien zijn hier klein van stuk. Dit zijn semi wilde koeien die zich goed kunnen handhaven in de vrije natuur en de zomerse hitte. Ze worden Korthoornrunderen genoemd. De Rhodopen vormen een gebied met een gigantische natuurlijke rijkdom, waar vele honderden zeldzame vogelsoorten, amfibieën, plantensoorten en zoogdieren voorkomen. Die natuur rijkdom stond en staat echter onder grote druk. Bij gebrek aan economisch perspectief stoppen herders met hun werk en trekken naar de stad. Met hen verdwijnen de schapen, geiten en runderen die eeuwenlang door de Rhodopen zwierven en het zo essentiële mozaïeklandschap vormden.

Om te voorkomen dat de mozaïekstructuur van het landschap dichtgroeide met louter alleen bomen en struiken, begon men met de begrazing door Korthoornrunderen langs de rivier de Arda in de Rhodopen. Het lokale runderras 'Rhodopi shorthorn' staat op de nominatie om uit te sterven. Nevendoel van het project is dan ook om de paar Korthoornrunderen die er nog rondlopen, aan te kopen en het rund weer een stevige genetische basis te geven. We rijden door het dorp Kokiche, waar de bruine koeien zomaar over de weg wandelen. Ook een koppel schapen wandelt in hun eigen lage tempo over de weg. Onderweg diverse keren een Roodkopklauwier. Ook enkele Putters op een elektriciteitsdraad. Om 18.45 uur zijn we bij het hotel. Hier zweeft een Zwarte Ooievaar.

Het eten in ons "nieuwe" hotel, in het dorp Madjarovo aan de Arda rivier, smaakt weer voortreffelijk.

Dag 7: 5 mei 2016

's Morgens om 07.00 uur gaan we met z'n twaalfen wandelen. We horen Wielewaal en Nachtegaal. De Zwarte Ooievaar zweeft hier nog steeds rond. Ons hotel staat op een aparte plaats, midden in het veld.

Wij allemaal vragen ons af waarom het hotel hier gebouwd is. Veel Huiszwaluwen die nesten hebben onder de dakrand van een transformator huisje.

Aan de overkant van de rivier een aparte rotsformatie. De boog is door mensen uitgehouwen. Men denkt dat op die plek een verering van goden was, duizenden jaren geleden.

We gaan naar de rivier. Soms moet je over een smal stroompje "springen". In de verte horen we een luide sirene. Dat is het teken dat de stuwdam deels open gaat en veel water "loslaat" in de rivier. Het water zal dan snel stijgen, en dit is gevaarlijk. Hier Blauwe Reiger, Vale Gieren, Ooievaar, Zwartkopgors. Ook hier wordt gestroopt. Assen verteld dat er een Brit gearresteerd is die 200 verschillende eieren van o.a. Gieren, Arenden en Valken in zijn bezit had. Hij zit nu een gevangenisstraf uit van 2 jaar.

Soms zie je hier de Monniksgier. Er vliegt een IJsvogel laag over het water. Opnieuw een Zwartkopgors en een Cirlegors. Ook een Griekse Spotvogel laat zijn kenmerkende zang horen. In een rots zijn heel lang geleden tientallen gaten gehakt. Waarvoor deze openingen dienden is niet bekend.

Tussen een wirwar van draden, stangen en isolatoren zit een Steenuil "verstopt". Zoekplaatje hieronder.

We zijn om 09.00 uur weer in de bus gestapt. Eerst lunchinkopen gedaan in een dorpje. We komen door een dorpje met de naam "Chelari". Het betekent: Bijen en Imker. We gaan naar de Studen Kladenets dam. Hier in de buurt worden de gieren "gevoerd". Assen noemt het de "Mc Donalds" voor de gieren. We wandelen om 10.00 uur een heuvel op en "stellen ons op in een rij".

Tegenover ons, aan de andere kant van het dal is de gieren voederplaats. Het is nog steeds fris. Dat zie je ook op de foto, alle jassen blijven aan.

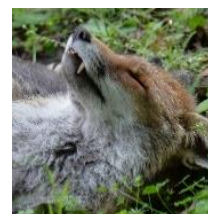
Als we naar boven wandelen 2 Boomleeuweriken op het pad. Ze zitten in de begroeiing en dan zijn ze moeilijk te zien. We zien geen Gieren, maar wel een Goudjakhals (*Canis aureus*) die met wat botten sleept. Het dier is te ver weg voor een foto. Als hij stil zit is hij moeilijk te vinden. Met de telescoop is het dier goed te zien. De Jakhals scharrelt wat rond bij de kadavers die er voor de gieren neergelegd zijn. Het waait hard. En zo nu en dan een druppel regen. We hebben nog niet erg mooi en zonnig weer gehad.

Om 11.50 uur zitten we in het dorpje Potochnitsa in een klein kroegje. Met de regen is dit even een droog plekje. Als we buiten onder het golfplaten dakje staan komen er 2 dames langs wandelen met 2 bruine koeien. We zoeken een plekje om te lunchen. Dat vinden we in het dorp bij een klein riviertje. We moeten eerst ons pad vinden naar het hokje achter het riviertje. De koeien lopen hier gewoon los op straat en de auto's laven er wat tussendoor.

Wij zitten wat verkleumd onze lunch op te eten onder het kapotte dak. Het blijft maar regenen. We rijden verder en zien Zwarte Ooievaars op een nest op een rots. In het vogelboek staat dat ze meestal in boomkruinen nestelen, maar ik heb tot nu toe altijd nesten gezien in een rotsachtige omgeving en op rotsen. We gaan richting een vulkaan. We horen een Groen Specht. Ook nog een Rouwmees.

Putters en een Slechtvalk die geluid maakte. Als we op de vulkaan wandelen, horen we gepiep. We kunnen niet thuis brengen wat het is, maar als we op het geluid af gaan zien we een vos liggen. Deze is vergiftigd lijkt het. Hij leeft nog en maakt ongecontroleerde bewegingen. De poten zijn soms helemaal spastisch gestrekt en verkrampd. De kop draait alle richtingen op.

Ik wil hem uit zijn lijden verlossen, maar Assen zegt dat het beter is om dat niet te doen. Je weet nooit welke ziekte deze Vos onder zijn leden heeft. Wij vinden het allemaal wel zielig dat hij met veel pijn zo dood gaat.

Op een dun onkruid stengeltje zit een prachtig insect. Ik weet niet welk insect het is, maar het heeft kleurige vleugels en gele poten. Het lijkt een vliesvleugelige. Op de tegenoverliggende heuvel een "roedel" Damherten. Er lopen en stuk of 12 waarvan 2 heel erg licht gekleurde dieren. We moeten wel over een stenig en glad pad lopen, en dat is niet gemakkelijk voor iedereen. We staan op de rand van de vulkaan krater in een brede rij, zodat we alles goed kunnen zien. Het blijft droog. Om 15.50 uur zitten we weer in de bus. We horen Aziatische Steenpatrijzen, maar zien ze niet.

Marion wil een foto maken van geiten, maar ze moeten dan wel de koppen draaien zegt ze. Dus wij beginnen allemaal hop, hop, hop te roepen om de geiten "wakker" te maken. Op ons

geroep komen Tanneke en Els snel aanrennen omdat ze denken dat wij iets zien, een Hop?, wat interessant is. Er vliegt een roofvogel voorbij, maar te snel om te determineren. Onderweg gestopt om een Aasgier op zijn nest te zien zitten, hoog op een rots in een nis. Er komt ook nog een Zwarte Ooievaar langs vliegen. Het is in Bulgarije een feestdag op 6 mei. Gergiovdan, Saint Georges of St. Joris. Dag van de beschermheilige van het leger en Dag van Moed, één van de belangrijkste feestdagen in Bulgarije. Het ritueel op deze dag begint met een bad in de ochtenddauw of in een bron, het dauwwater of bronwater zou grote kracht geven, hierna worden er verse kruiden en planten verzameld, symbool voor genezing. Het eerste rode ei van Pasen wordt door boeren op het land begraven voor een goede oogst. Het belangrijkste ritueel is het slachten van een offerlam, na het roosteren wordt het lam naar de kerk gebracht en gezegend. Vaak wordt het lam geroosterd op het kerkplein. Gergiovdan is een vrolijk feest met zang en dans en verhalen vertellen over de moed van St. Joris en de draak. Een Bulgaars spreekwoord is: "Pasen is mooi maar Gergiovdan is nog mooier". Onderweg plotseling stoppen. Iemand denkt een Draaihals te zien, maar we kunnen die helaas niet vinden. Het is nog steeds maar 13°C. Winderig en bewolkt. Assen vertelt dat een jonge leraar aan de lagere school 600 LEV per maand verdiend. Ca. € 240,00. Dat lijkt ons niet veel om van te leven. Absoluut geen vetpot. Om 17.15 uur zijn we weer bij het hotel. Zo vroeg omdat het weer niet zo mooi is en het de hele dag al fris is. Warm eten 's avonds en elke avond de lijst bijwerken waarop we het aantal vogels noteren die we gezien of gehoord hebben.

Dag 8: 6 mei 2016

Om 07.00 uur wandelen naar de rivier. Een Gaai vliegt schreeuwend over. Ook een Blauwe Reiger. In de verte horen we een Wielewaal, evenals een Koekoek die zijn eigen naam roept. Heel veel Zwaluwen die in de lucht boven de rivier insecten zoeken. De Steenuil loert naar ons vanaf de schoorsteen, waar hij ineengedoken zit. Bijna niet te zien. Ook een Zwarte Ooievaar, een Oostelijke Vale Spotvogel en een Zwartkopgors. Een paartje Raven vliegt over. Een Grauwe Klauwier in de struiken en heel veel Nachtegalen die zingen. Het regent een klein beetje en het is fris. Heel apart zijn de twee Casarca's die op de rotsen zitten en rondvliegen. We horen ze steeds roepen als ze rond vliegen. Casarca's bij het water is gewoon voor ons, maar dat ze op grote hoogte op rotsen gaan zitten vinden we apart. In het boek staat: Langs rivieren, heuvels en zelfs op kale berghellingen. Nestelt in hol in rotswand, oever, boom of ruïne. Dus de vogels zoals wij ze nu zien is heel normaal. Een groep van ca. 15 Kauwtjes komt overvliegen.

Hier bloeien mooie Klaprozen. Rode en witte bloemen. Ik heb niet vaak witte Klaprozen gezien. Om 09.00 uur weer op stap. De huizen worden hier slecht onderhouden, waarschijnlijk het gevolg van lage inkomsten. Het is bewolkt en grijs, maar gelukkig droog. Slechts 12 °C geeft de thermometer in de bus aan.

Steenuil die met de rug naar ons toe zit.

Op een schoorsteen van een huis een

We rijden langs een archeologische opgraving waar een steencirkel uit de oudheid is. Een steencirkel is een megalithisch bouwwerk. Het bestaat uit een cirkel of ellips van grote, rechtopstaande stenen, soms met stenen die dwars op de rechtopstaande stenen liggen. Het Megalithische tijdperk was van 11000 – 2000 jaar voor Christus.

We stoppen onderweg en daar een Grauwe Klauwier. Er lopen hier ook koeien en ezels waar insecten op af komen. De Grauwe Klauwier weet daar wel raad mee. We passeren een groot wit flatgebouw waarvan we denken dat het leeg is, zo sjofel ziet het eruit. Maar als we dichterbij komen lopen er wel mensen en er hangt een schaap aan een boom die ze net de "jas" uitgetrokken hebben. Het is een feestdag, en dan is de maaltijd wat uitgebreider. Hier zijn alleen maar eikenbossen. Hier broedt ook een paartje Steenarenden. We zien het

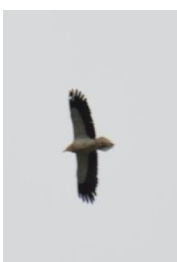
nest van een Rotsklever. Hier ook een Grijsze Gors en een Oosterse Blonde Tapuit.

Er vliegen een paar Vale Gieren over. Bij het uitstappen van de bus een Aziatische Steenpatrijs. Een Sperwer vliegt voorbij, ver weg. Beppie is gaan wandelen, we zijn haar "kwijt", ik bel haar waar ze is. Ze zit nog bij het café waar we gaan eten. Assen was even vergeten waar we haar achtergelaten hadden. Twee Roodkopklauwieren vlakbij in een boom. Het lijkt wel of het mannetje het vrouwtje het hof maakt.

We wandelen bij een mooie rotswand langs. Ca. 30 meter onder ons stroomt de Arda rivier. Hier ook heel mooie bloemen. Maar hier ook weer vogels natuurlijk, Blauwe Rotslijster, Putters, Torenvalken en een Ortolaan, Grijsze Gors, Staartmezen en Rouwmezen. In Bulgarije broeden op een gegeven moment nog 12 paar Aasgieren. Nu, na een goed bescherming programma zijn er weer ca. 40 paartjes. Vale Gieren broeden in kolonies, terwijl Aasgieren solitair broeden en een territorium van ca. 4² kilometer hebben.

Assen treft zijn vrouwelijke professor, waar hij les van kreeg op de Universiteit. Zij is hier voor onderzoek. Madjarovo, waar we nu vlakbij zijn was een mijnstadje. Vroeger woonden hier 4000 mensen. Maar de mijnen gingen dicht. Nu wonen hier nog een paar honderd mensen. Je kon hier toen voor € 1000,00 een flatje kopen. Nu is het € 15.000,00 (wel een opknapper natuurlijk) omdat veel vogelaars hier graag willen wonen. Mensen gingen illegaal hier naar goud zoeken. We horen een Zomertortel, maar kunnen die niet vinden. Wel een Roodkop Klauwier zit er in de struiken.

Een Aasgier vliegt hoog over. Duidelijk is de mooie zwart-wit vleugeltekening te zien van deze volwassen vogel. Ook de puntige, wigvormige staart, een goed kenmerk om deze vogel te determineren, is goed te zien. Deze vogel heeft een kleine kop met een lange snavel. Hier gaan veel gieren dood door het geneesmiddel Diclofenac. Dit medicijn maakt de nieren van de gieren kapot. Het bezoek aan het Gieren centrum was interessant. We betalen allemaal een klein bedrag voor het onderhoud en behoud van het centrum.

Om 14.00 uur zitten we weer in de bus en rijden nog steeds langs de Arda rivier.

Op de hoogspanningsdraden naast de weg een groep van 6 Zomertortels. Die zie je niet vaak in een groep. Links naast de bus zien we de Rhodopi bergen. Hier nog veel Ooievaars in het veld. Geen moskeeën hier met de bijbehorende minaretten.

Mensen in deze omgeving zijn Orthodox. Slechte wegen en huizen die betere tijden gekend hebben. Wel een Ooievaarsnest op een elektriciteits paal.

De chauffeur Tony moet regelmatig afremmen voor gaten in het asfalt. Soms zijn de gaten zo groot dat er met gemak een halve kruiwagen asfalt in gaat.

In de plaats Lyubimets, aan de snelweg nummer 8, vlak bij de Griekse grens staat een verkeersbord met de volgende informatie. Naar Sofia 285 km en naar Istanboel 285 kilometer. Onderweg een Scharrelaar op een elektriciteitsdraad. Er vliegt ook een Buizerd naast de bus.

Om 15.25 uur zijn de bij het dorpje Stoykovo. Hier is een heel grote Bijeneter kolonie. We kunnen er gemakkelijk heen lopen en in alle rust de vogels bekijken. Hier mogen we wat mij betreft wel 2 uur zitten, maar dat laat het programma niet toe. Aan de kant van de weg stalletjes met potten en pannen van aardewerk. Ook nog een Steenuiltje op een paal. Veel Buizerds en een Eleonora valk.

Het is 17.20 als we iets voor Plovdiv rechtsaf slaan richting Sofia. We zien mooie heuvels. Dit zijn grafheuvels van de Thraciërs. Vanaf 2000 jaar voor Christus woonden de Thraciërs in een groot gebied, Zuid-Rusland en het gebied rond Roemenië, Bulgarije en Noord-Griekenland. In de "Vallei van de Thracische koningen", zijn graftombes van koningen gevonden. Één koning was begraven met zijn hond en 2 paarden. Er zijn de laatste jaren diverse grafheuvels ontdekt met grote goudschatten. We rijden op de weg nr. 64, richting Banya. Hier zijn grote landbouw bedrijven. Het is hier ook vlak. Veel zonnebloemen worden hier verbouwd. Zo nu en dan Roodpootvalken naast de weg. Een Bruine Kiekendief naast de bus. We rijden de "Vallei van de Rozen" in. Hier zien we vaker Bruine Kiekendieven.

We zien hoge bergtoppen met sneeuw erop. Links het Rila gebergte en rechtsvoor het Stara Planina gebergte.

We rijden een tijd achter een militaire colonne die we moeilijk kunnen passeren. Als ze gas geven komt er een enorme blauwe rook uit de uitlaat van hun voertuigen. Er is morgen een militaire parade in Sofia, vanwege de herdenking van de bevrijding van Bulgarije. Het is 18.20 uur als we in Karlovo komen. Als we door Sopot rijden verteld Assen dat hier een groot Bulgaarse dichter - Ivan Vazov - woonde. Hij leefde van 1850 tot 1921. Ook hier armmoedige huisjes – het lijken wel tuinhuisjes van steen - waar volgens Assen zigeuners in wonen. Tony, onze prima chauffeur, moet even een tijdje rust houden, omdat de rijtijdenwet dat voorschrijft. Wij gaan wandelen. We zien een Hop en horen een Koekoek. Die gaat boven in een boom zitten, als ik een foto wil maken ben ik net te laat, de vogel vliegt weg.

We wandelen in een rivierbedding. Een erg stenige ondergrond en daar houden sommige vogels van. We zien hier dan ook een Isabeltapuit. Deze vogel is graag in een steenrijke omgeving, droge omgeving. Deze vogel nestelt, zoals de meeste tapuiten, in een hol ergens in de

grond. De rivieroever is hier hoog en daar zijn veel gaten waar deze vogel in kan broeden. De Isabeltapuit is iets groter en bleker dan de Tapuit en heeft vaak een opgerichte houding. Als de vogel vliegt zie je een bredere eindband op de staart dan bij de Tapuit. Een Grauwe Klauwier zit in de struiken. Deze vogel is hier niet erg schuw. Als we verder wandelen zien we veel Grauwe Klauwieren. Ook een Klapeter is mooi waar te nemen. In deze rivierbedding wordt ook grind gewonnen. Hier ook nog een Kleine Plevier. Een vogel die zich helemaal thuis voelt in deze rivierbedding.

We rijden al een tijd door de "Rozenstreek". Een stadje heet dan ook Rozino. Hier zijn grote velden met rozenstruiken. Als die bloeien dan plukken vrouwen de rozenblaadjes. Hoge schoorsteenpijpen van fabrieken, waar de bloembladeren van de rozen verwerkt worden tot lekker ruikende Rozenolie. Ieder jaar, het laatste weekend van mei, is hier een heel groot festival. Dit Rozenfestival, in het Bulgaars "Praznik na Rozata" genoemd, is alleen maar om te herdenken en te vieren dat hier de teelt van rozen zeer goed geslaagd is. Het is ook één van de meest kleur- en geurrijke festivals in Bulgarije. Inwoners van alle dorpjes en stadjes uit de omgeving doen er aan mee. Ze laten u zien hoe rozenolie gemaakt wordt, zoals dit ook al 340 jaar geleden werd gedaan. Voor het maken van 1 liter rozenolie is tussen 3 en 6 ton aan rozenblaadjes nodig en een liter ervan kost daarom ca. € 6.000,00.

Het begint opnieuw te regenen. Het is al iets over 19.30 uur als we op snelweg nr. 6 richting Sofia rijden. Opvallend is dat koeien hier wel achter een elektrische draad staan te vreten. We zijn pas om 20.10 uur in het hotel in Koprivitsitsa. We ruiken de houtkachels die hier veelvuldig gebruikt worden om de huizen te verwarmen. Om 20.40 uur zitten we aan ons diner. Het was een lange reisdag. Om 22.00 uur zijn we klaar met het "lijsten" en nu maar slapen.

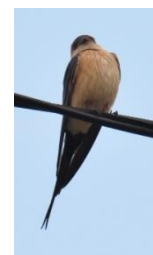
Dag 9: 7 mei 2016

Als ik om 06.15 uur naar buiten loop zie ik Lodewijk ook al bij het water staan. Heel veel vogels hier. Vinkjes, Waterspreeuwen, Witte Kwikstaart, Spreeuwen, Putters, Groenlingen, een IJsvogel, Mussen en Eksters. Je hoort heel veel vogels zingen hier vlak bij het hotel.

We zijn nu in Koprivitsitsa, één van de meest karakteristieke Bulgaarse stadjes. De sfeer is er als in de 19de eeuw. Een museumstadje op 1030 meter hoogte. Hier zijn 383 monumenten. In dit stadje begon in 1876 de opstand tegen de Turken. Ieder jaar is hier het Bulgaarse Nationale Folklore Festival.

We gaan met 10 deelnemers, Assen en ik wandelen. Het is redelijk weer, droog, maar fris. Direct hier een Europese Kanarie. Ook heel veel Putters. Roodstuitwluwen op dikke draden. Gekraagde Roodstaarten en veel vinken. Een Koekoek roept constant zijn eigen naam. Boven in een grote Pijnboom een Kruisbek. We horen de Kruisbek zingen. Een Grote Bonte Specht hamert er lustig op los. De Groene Specht hamert ook. Deze korte roffel is zacht en dus niet vlakbij. Een Vuurgoudhaantje in omgewaaide bomen. Enkele jaren geleden zijn er door een zware storm veel bomen omgewaaid en veel huizen vernield.

Assen vertelt dat er veel van dit soort museum dorpen zijn in Bulgarije. Maar hier waren de mensen rijk en zij konden de huizen herbouwen in de oude stijl. Tijdens oorlogen zijn veel van dit soort dorpen platgebrand. Vooral de Turken hebben hier veel vernield en mensen gedood. Met behulp van de Russische Tsaar zijn de Turken verdreven.

Als we door het dorp terug wandelen, zien we een ouderpaar Grote Gele Kwikstaart hun jongen voeren. Zowel op een steen in het water als op het dakje van een hokje. Het begint ook weer te regenen. We treffen het deze vakantie niet met het weer. Veel regen. We zijn om 08.00 uur terug in het hotel. We slapen wel allemaal in hetzelfde hotel, maar een deel moet via een zijpoort naar hun kamers. Als die na het ontbijt naar de bus wandelen, zien die enkele Goudvinken. Mannetjes en vrouwtjes. We doen eerst weer lunchinkopen in Strelcha. Vanuit de bus: Groene Specht, Grauwe Gors, Spreeuwen, Merels, Kauwtjes, Boerenwaluw, Huiswaluw en Oeverwaluw. Als we Strelcha uitrijden staat er een groot bord met de tekst: Strelcha Thraciërs grafheuvel. Deze grafheuvel behoorde tot een koning. Voor de grafheuvel vonden ze een groot gouden masker, daterende van ca. 600 jaar voor Christus.

Toen ze de grafheuvel in gingen via een 12 meter lange gang kwamen ze erachter dat de grafheuvel meer een functie van "tempel" had. De ingang was versierd met gegraveerde marmeren platen. Midden in de heuvel was een ronde kamer met een doorsnede van ca. 3 meter. Als je in deze ruimte sprak was het geluid heel mooi, zoals nu Dolby Surround, te horen. Er waren een paar deuren die zogenaamd "verbinding" met God hadden. Er zijn veel zilveren en gouden voorwerpen gevonden. Als we gaan wandelen, vliegt een Slangenarend over. Heel mooi is de donker kop en hals te zien.

Hier in de buurt veel boomgaarden. Assen zegt dat er hier veel Draaihalzen zitten. Helaas zien we die niet. Hier in Krasnovo zijn vele badhuizen van de Romeinen bewaard gebleven. Ook de wegen hier zijn aangelegd door de Romeinen. Onderweg Bijeneters, Turkse Tortels, Zomertortels en Gaaien.

Om 10.30 uur gaan we bij het dorp Belovitsa, waar het Pyassachnik reservoir is, wandelen. De lucht dreigt erg, maar ik gok op droog weer. Er komt direct een grote hond aanwandelen. Het is niet gemakkelijk om hier, bij het betonnen talud, naar beneden te wandelen. Daarom lopen sommigen een stukje om via een pad. Die vinden de afdaling te gevaarlijk. We zien direct een Gele Kwikstaart en een Balkan Kwikstaart. Een Scharrelaar in de bomen met het prachtige bruin op de rug. Een Koekoek en een Wielewaal roepen onophoudelijk. 2 Buizerds en een Bonte Kraai. Regelmatig Bijeneters en een Roodkopklauwier. Ook een Grauwe Gors. Maar de lucht trekt snel dicht, dus maar naar de bus.

Er liepen ook Kieviten, en een Fuut zwom in het meer. Helemaal achteraan het pad bij het water veel Sterns. Daar willen we heen, maar de regen gooit roet in het "vogels kijken". Wilde Eenden, Blauwe Reigers, we zien het hier allemaal. De Koekoek zat vlakbij, maar een foto maken duurde te lang. Onder de hoge brug veel nesten van Mussen en Zwaluwen. Een Hop kwam totaal onverwacht van rechts. Een paartje Zomertaling vliegt op uit het water. Die hadden we niet gezien achter de begroeiing. Een Oeverloper aan de kant van het water. Om 12.30 uur zit iedereen weer in de bus. We zagen ook nog Bosruiter en Bruine Kiekendief. De sterns waren: Witwang-, Witvleugel- en Zwarte Stern.

We zien een stuk of 7 dode koeien liggen in het veld. Ik zag net ook een vrachtauto rijden met een paar dode koeien tussen stropakken. Assen zag een Wespendif en een Slangenarend. We zoeken een lunchplekje. De zon schijnt waterig door de donkere wolken. Opnieuw opgravingen uit de oudheid. De huizen zijn/liken hier ook slecht. Soms dubbele lagen dakpannen en andere huizen met golfplaten bedekt, een goedkope oplossing. Gepleisterde muren. Veel Zwaluwen in de lucht. Op een muur een grote Hagedis.

Holenduiven naast de weg. Die hebben we nog niet veel gezien. We rijden dezelfde weg terug. We vinden een staketsel, zonder dak. Maar het onweert en de lucht is zwart van de regen, dus maar wat verder zoeken. We rijden nog maar net als de regen met bakken uit de lucht komt. Toch nog een droog onderkomen gevonden op een klein heuveltje.

Wim zegt: "Ik hoor een Geelgors". De vogel zit direct naast onze picknickplaats te zingen in een boom. Ook een Braamsluiper zat in een struik. Deze vogel laat zich meestal eerst horen. We zien een Kraai, maar is het dat wel? Nee, het is een "verzopen" Buizerd. Helemaal ineengedoken en nat van de regen. Het onweert heel erg zo nu en dan, dus dicht bij de bus blijven. Vanwege het slechte weer besluiten we om maar terug te gaan naar Koprivitsa. We gaan om 15.30 uur wandelen in het dorp. Ze hadden blijkbaar wat dakpannen over.

Er hebben hier bekende schrijvers gewoond. Het Cyrillisch alfabet is in Bulgarije ontstaan. We bezoeken ook winkels in de stad waar ze mooie handgemaakte Bulgaarse dingen verkopen. Ook enkele musea. Na het bezoek aan de stad wat drinken en om 19.30 diner.

We zijn toch moe na de stadswandeling !!!!!!!!!!!!!!! Zie foto.

Madeleine is morgen jarig, en daar moet even een borrel en of wijntje op gedronken worden.

Dag 10: 8 mei 2016

We gaan met 9 personen wandelen. Het is mistig maar droog en ca. 10 ° C. Hannie vangt een jonge mol die boven de grond liep. Dat zie je niet vaak. Zomertortels, Turks Tortels, Zwarte Mees, Gele Kwikstaart, Grote Gele

Kwikstaart, Witte Kwikstaarten en Vinkjes.

Zwerfhonden die midden op straat liggen te slapen.

De zon komt op een mysterieuze manier met mooi licht door de wolken pieken. Dat moet op de foto.

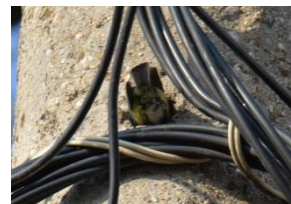
We wandelen de heuvel op buiten het dorp. De Koekoek roept, maar zijn stem slaat over. Geelgorzen en Roodborstjes doen ook hun best met zingen. We zien een Grote Lijster.

We wandelen naar boven en komen bij een boerderij.

Er lopen wel een stuk of 12 grote en kleine honden die de boel bewaken. Ze laten duidelijk weten dat zij de baas zijn op dat erf. Vlak bij het dorp een Gekraagde Roodstaart en een Kuifmees. Ook nog Goudhaantjes hoog in de bomen. Als we terug komen bij het hotel ligt er nog steeds een hond op de weg.

Boerenzwaluwen maken elkaar wakker en een Pimpelmees zoekt de ingang van zijn nest tussen een wirwar van draden in een betonnen stroompaal. Ook in de bebouwde kom is altijd wat te zien.

Na het ontbijt gaan we om 09.00 uur weer op stap. We gaan richting Sofia en ca. 40 km voorbij Sofia zijn twee natuur - terreinen en meren om daar vogels te zoeken. Het is nog steeds zwaar bewolkt en 8°C. Bij

het dorpje Anton komen we op weg nr. 6. Om 10.10 uur rijden we door Dolo Kamartsi. Vlak bij het dorp Saranti stoppen we even om de benen te strekken. Heel in de verte zijn een paar grote roofvogels in de lucht aan het spelen. Volgens Assen zijn het 2 jonge Keizerarenden. Ook Buizerds, Koekoek, veel Veldleeuweriken en Spreeuwen. Een Ooievaar scharrelt in het hoge kruidenrijke gras zijn ochtendmaal bij elkaar.

In een restaurant aan de rondweg van Sofia drinken we koffie. Om 12.00 uur rijden we verder op de rondweg.

Assen laat ons de gebouwen van de Universiteit zien waar hij werkt. Ook een heel mooie, ca 150 jaar oude kathedraal, waar we een rondje om heen rijden. Er staan standbeelden van 2 rijke broers die de gebouwen van de Universiteit betaald hebben.

Om 12.30 uur laten we Sofia achter ons. We rijden door de regio bij Slivnitsa waar de Bulgaren de Serviërs tegen hielden in de Balkan oorlog van 1912-1913. Om 13.15 uur zijn we bij een moeras met de mooie naam "Aldomirovsko" bij het dorpje Dragoman. Daar veel Bijeneters, Witvleugelsterns, de Roerdomp roept, Meerkoeten, veel Roodpootvalken, Huiszwaluwen, Boerenzwaluwen, Bruine Kiekendief, Oeverzwaluwen en 3 Zomertalingen.

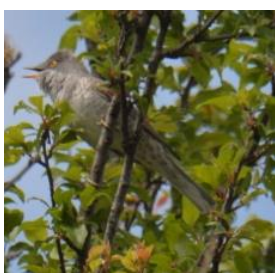
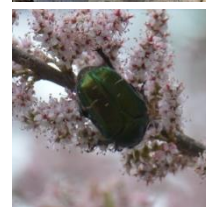
In het dorp Dragoman, dat "gids" betekent, op bijna elke paal een nest van een Ooievaar. Dit is ook de plaats waar de laatste Kraanvogels van Bulgarije gebroed hebben. Iemand heeft een fietswiel op een paal gemonteerd en daar heeft een Ooievaar dankbaar gebruik van gemaakt.

Er vliegen hier veel Bijeneters rond. Ze zitten in een boompje naast de bus. Uitstappen kan niet, want dan zijn ze gevlogen. Tony rijdt heel langzaam en zo proberen wij ze op de foto te krijgen. Tony heeft zijn raam open en achter zijn rug langs maken we de foto's van deze mooie vogel. De laatste stop voor het vliegveld om vogels te spotten in Bulgarije.

We lopen over een plankier in het water. Hier een mooie Groene kikker. In de bloeiende tamarisk(*Tamarix smyrnensis*) een mooie, groen glimmende kever.

Als we terug wandelen hoor ik een Sperwergrasmus zingen. Deze vogel heeft een zeer teruggetrokken leefwijze. Ik kan het beestje eerst niet vinden, maar iemand ziet het in een boom zitten. Daarna vliegt het al zingend een paar maal naar een andere boom, maar komt ook steeds weer terug. De zangvlucht is meestal het beste kenmerk, omdat de vogel dan bijna horizontaal al vliegend zingt. We lopen om de boom heen, maar het vogeltje blijft in de bladmassa onzichtbaar zitten.

Ik blijf staan en iemand (ik geloof Els) loopt om de boom heen op zoek naar de Sperwergrasmus. Daardoor komt het vogeltje 3 tellen aan mijn kant uit de bladeren. Klik, klik. De heldergele iris is duidelijk te zien.

Om 15.00 uur vertrekken we naar de luchthaven, 45 kilometer hier vandaan.
 De lucht wordt weer donker en het begint ook weer te regenen. Het is 14 ° C. Om 16.15 uur zijn we op de luchthaven. Ik ga de laatste dingen, statieven e.d. in de koffer doen. We hebben totaal 1470 kilometer gereden. Om 18.15 uur zitten we in het vliegtuig. We moeten 15 min. wachten omdat in Wenen maar 1 landingsbaan beschikbaar is.
 Om 19.40 uur geland in Wenen. Vanaf Wenen brengt een Airbus A 320 ons in 1½ uur naar Schiphol. Om 22.15 uur zijn we in Amsterdam. Het is hier 22 ° C.

Iedereen bedankt voor de prettige 10 dagen.

Met vriendelijke vogelgroet

Herman Postma

HOUD IN HET VELD UW OGEN ALTIJD WIJD OPEN.

